

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1ObdoK/8/2025
Identifikačné číslo spisu: 3123203512
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:3123203512.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej, v spore žalobcu BASF Slovensko spol. s r. o., so sídlom Einsteinova 23, 851 01 Bratislava, IČO: 31 345 603, v konaní právne zastúpeného Karkó s.r.o., so sídlom Obchodná 8985/5A, 010 08 Žilina, IČO: 50 158 121 proti žalovanému Ing. J. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom IM., v konaní právne zastúpenému Advokátska kancelária Mikita s.r.o., so sídlom 1. mája 11, 911 01 Trenčín, IČO: 36 861 901, v konaní o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, o návrhu na neodkladné opatrenie, o dovolaní žalovaného proti rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici 43CoKR/3/2025 zo dňa 27. februára 2025, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením 43CoKR/3/2025 zo dňa 27. februára 2025 (ďalej aj „rozhodnutie odvolacieho súdu“) Krajský súd v Banskej Bystrici v (ďalej aj „odvolací súd“) potvrdil uznesenie Okresného súdu Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“) č. k. 38Odi/4/2023-431 zo dňa 27. septembra 2024, vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie spočívajúce v zákaze previesť vlastnícke právo, zriadiť záložné právo, vecné bremeno alebo iné práva tretích osôb, alebo iným spôsobom nakladať s majetkom, ktorý špecifikoval vo výroku I. Výrokom II. rozhodol, že o náhrade trov konania o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

2. Odvolací súd výrokom II. odvolanie proti druhému výroku rozhodnutia Okresného súdu Trenčín sp. zn. 38Odi/4/2023-431 zo dňa 27. septembra 2024 odmietol.

3. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie dostatočne presvedčivo a objektívne odôvodnil svoje rozhodnutie keď dospel k záveru, že žalobca osvedčil základné skutočnosti v rovine ich pravdepodobnosti, t.j. okolnosti svedčiace o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Akceptoval názor súdu prvej inštancie, že z návrhu a k nemu priložených listinných dôkazov mal súd prvej inštancie dostatočne preukázanú existenciu nebezpečenstva hroziacej ujmy, keď

bolo v konaní preukázané správanie žalovaného, ktorý po uplatnení nároku žalobcu zo zmenky voči žalovanému na súde, ako aj po nariadení zabezpečovacieho opatrenia v konaní o nároku žalobcu zo zmenky, sa postupne začal zbavovať svojho majetku, respektíve spoluvlastníckych podielov na nehnuteľnostiach v jeho vlastníctve. Odvolací súd poukázal, že v konaní bola osvedčená existencia právneho vzťahu medzi stranami sporu na základe bianko zmenky avalovanej žalovaným, keď nárok z tejto zmenky si žalobca uplatnil v súdnom konaní, v ktorom návrhu bolo vyhovené.

4. Okresný súd návrhu vyhovel, z dôvodu obavy z konania žalovaného, ktorý pri nakladaní s jeho majetkom, mohol ohroziť uspokojenie pohľadávky žalobcu.

5. Odvolací súd konštatoval, že existencia právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je preukázaná aj tým, že žalobca ako veriteľ a osoba dotknutá povolením oddĺženia, je aktívne legitimovanú osobou na podanie žaloby o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer žalovaného podľa § 166g ods. 8 ZKR. Žalobca je oprávnenou osobou na podanie žaloby práve z dôvodu jeho postavenia dotknutého veriteľa, keď povolením oddĺženia, sa jeho pohľadávka zo zmenky stala nevymáhateľnou. Existencia právneho vzťahu medzi stranami sporu bola osvedčená, poukázal odvolací súd, nie je sporná, vzhľadom aj k tomu, že žalovaný nepoprel tvrdenia žalobcu, o nakladaní s majetkom žalovaného, ktoré, v prípade zrušenia oddĺženia a obnovenia vymáhateľnosti pohľadávky, vyvolávajú dôvodnú obavu z ohrozenia práv žalobcu. Zdôraznil, že žalovaným namietaná nevymáhateľnosť pohľadávky vo vzťahu, ku ktorej bolo nariadené neodkladné opatrenie, je dôsledkom povolenia oddĺženia, pričom zrušenie oddĺženia žalovaného pre jeho nepoctivý zámer sa žalobca domáha vo veci samej, v ktorej bolo nariadené po podaní žaloby vo veci samej, neodkladné opatrenie. Zdôraznil, že v prípade úspechu žalovaného v konaní vo veci samej t.j. v prípade zrušenia oddĺženia pre nepoctivý zámer v konaní súdu prvej inštancie pod č. k. 38Odi/4/2023, odpadne dôsledok vyvolaný povolením oddĺženia t.j. dôjde k obnoveniu vymáhateľnosti pohľadávky žalobcu z predmetnej zmenky podľa § 166f ods. 4 ZKR. Odvolací súd zdôraznil nevymáhateľnosť pohľadávky žalobcu ako dôsledok nariadeného oddĺženia a uviedol, že neodkladné opatrenie je nariadené iba dočasne a to do právoplatnosti skončenia konania o zrušení oddĺženia žalovaného, od ktorého výsledku závisí obnovenie vymáhateľnosti pohľadávky žalobcu uplatnenej zo zmenky.

6. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie riadne a včas žalovaný, podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ktoré odôvodnil v zmysle § 432 CSP, tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Tvrdil, že v konaní bolo potrebné vyriešiť zásadnú otázku, a to, či i súdne nevymáhateľnej (naturálnej) pohľadávke je možné priznať súdnu ochranu. Zdôraznil genézu veci, na základe, ktorej bol uplatnený nárok zo zmenky, pôvodne v konaní sp. zn. 36CbZm/3/2019 Okresného súdu v Trenčíne, v ktorom si žalobca uplatnil voči žalovanému nárok o zmenky, ktorý mu Okresný súd v Trenčíne priznal, následne Okresný súd Trenčín oddĺžil žalovaného, podľa § 166b ods. 1 písm. c) zákona č. 7/2005 Z. z. sa stala pohľadávka žalobcu zo zmenky nevymáhateľnou, v dôsledku čoho Krajský súd v Banskej Bystrici zastavil konanie o zaplatenie zmenky a to uznesením z 26. júna 2024 sp. zn. 42CoZm/2/2023-1583, ktoré nadobudlo právoplatnosť 24. júla 2024, súčasne Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol o zrušení nariadeného zabezpečovacieho opatrenia, ktoré bolo nariadené Okresným súdom Trenčín uznesením z 09. apríla 2019 konanie sp. zn. 36CbZm/3/2019-770 v spojení s opravným uznesením z 23. apríla 2019 tak, že uznesením zrušil zabezpečovacie opatrenie nariadené Okresným súdom Trenčín v konaní 36CbZm/3/2019.

7. Dovolateľ poukazoval, že neboli splnené základné predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia, nebola osvedčená existencia právneho vzťahu medzi stranami sporu, ako aj nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán, obavy z ohrozenia exekúcie. Odvolací súd extenzívne poňal súdne konanie o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, keď v tomto konaní sa nerozhoduje o pohľadávke žalobcu, (nároku žalobcu zo zmenky). Tvrdil, že odvolací súd postavil rozhodnutie na hypotéze, ktorá je nepreskúmateľná, keďže konanie o zrušenie oddĺženia, nie je konaním o pohľadávke žalobcu, pohľadávka nemá vlastnosť vymáhateľnej pohľadávky, tak ako konštatoval odvolací súd. Žalovaný mal obmedzené nakladanie s majetkom v rokoch 2019 až 2024, vzhľadom na odhadovanú dĺžku konania o zrušení oddĺženia, môže obmedzené nakladanie trvať ďalších 5 a viac rokov, pričom žalobca v spore nemusí byť úspešný. Dôsledok vydaného neodkladného opatrenia bude mať na žalobcu negatívny vplyv, na jeho nakladanie s majetkom po dobu viac ako 10 rokov, čo nezodpovedá vyváženej proporcionalite účinkov neodkladného opatrenia.

8. Žiadal zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu, alebo zrušiť rozhodnutia súdov oboch inštancií a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a súčasne zaviazat žalobcu k náhrade trov dovolacieho

konania.

9. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním z 29. júla 2025. Poukázal na správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, navrhol, aby dovolací súd podľa § 448 CSP dovolanie žalovaného ako nedôvodné odmietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania skúmal, či tento mimoriadny opravný prostriedok je procesne prípustný.

11. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

12. Podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

14. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z citovaných zákonných ustanovení, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zřejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce (v danom prípade) z § 420 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t.j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Pri skúmaní prípustnosti dovolania dovolací súd vychádzal zo zistenia, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, vydané v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom práve dôkladné skúmanie povahy napadnutého rozhodnutia (či sa jedná o rozhodnutie vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí) považoval za kľúčový aspekt pre posúdenie otázky prípustnosti dovolania.

15. Dovolací súd preto v prvom rade skúmal, či dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, potvrdzujúce uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia, je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd upriamuje pozornosť na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 21/2018, R 76/2018), z ktorej vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení je prípustné dovolanie podľa ustanovenia § 420 CSP vtedy, ak má charakter rozhodnutia vo veci samej. Pri neodkladných opatreniach nekonzumujúcich vec samu (vo vzťahu k vylúčeniu prípustnosti dovolania) zohľadňuje, že ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu, poskytovanú až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonodarca tu nepochybne zohľadnil, že procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým pritom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/157/2017 z 11. októbra 2017). K uvedenému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „NS SR“) už v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/83/2017 zo 14. júna 2017, v ktorom uviedol, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej len vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taktiež v uznesení sp. zn. 3Cdo/157/2017 z 11. októbra 2017 Najvyšší súd SR vyslovil, že dovolanie nie je podľa § 420 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým

odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého, bola podaná nadväzujúca žaloba.

16. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má teda povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podaného po skončení konania (pri splnení podmienok podľa § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu (uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/154/2018 z 28. marca 2019).

V posudzovanej veci nejde o žiaden z uvedených prípadov rozhodnutia vo veci samej, keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný v prebiehajúcom konaní vo veci samej, v konaní o návrhu na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer žalovaného, po začatí konania vo veci samej - návrh podaný 7. augusta 2024 na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 324 písm. c) CSP.

17. Keďže v posudzovanom prípade nejde o rozhodnutie vo veci samej a ani o iné (nemeritórne) rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, prípustnosť dovolania nemožno vyvodzovať z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Dovolanie z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP nie je v konaní o vydaní neodkladného opatrenia prípustné. S poukazom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c) CSP odmietol, keďže smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. Vzhľadom na odmietnutie dovolania ako (objektívne) neprípustného sa dovolací súd už nezaoberal skúmaním dôvodnosti podaného dovolania.

18. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi dovolací súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspešný nebol (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

19. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.